Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

74

Vragen van het lid **Markuszower** (Groep Markuszower) aan de Minister van Asiel en Migratie over *de noodzaak van grootschalige terugkeer naast een asielstop* (ingezonden 13 juli 2026).

Antwoord van Minister **Van den Brink** (Asiel en Migratie) (ontvangen 21 september 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 2627.

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het artikel «Een asielstop alleen is niet genoeg», geschreven door het lid Markuszower, waarin wordt gesteld dat Nederland niet alleen de asielinstroom moet stoppen, maar ook werk moet maken van grootschalige terugkeer van mensen die onder valse voorwendselen een verblijfsstatus hebben verkregen?[1] Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1
Ja

Vraag 2
Heeft u tevens kennisgenomen van de uitspraak van de Raad van State dat u als Minister een verblijfsvergunning mag intrekken zodra blijkt dat een asielzoeker zijn asielmotief heeft verzonnen en op valse verklaringen heeft gebaseerd?[2]

Antwoord 2
Ja

Vraag 3
Klopt het dat naar aanleiding van de zaak rond de veroordeelde juridisch adviseur die valse asielverhalen verkocht, ruim honderd al afgegeven verblijfsvergunningen opnieuw zijn onderzocht en dat dit tot nu toe bij twee Iraanse gezinnen (asiel verkregen in 2017) tot intrekking heeft geleid? Waarom zijn dit er tot dusver niet meer, gezien de omvang van de fraude?

---

[1] NieuwRechts.nl, 11 juni 2026 (https://nieuwrechts.nl/111346-een-asielstop-alleen-is-niet-genoeg).

[2] NOS, 8 juli 2026 (https://nos.nl/artikel/2622197-intrekken-van-verblijfsvergunning-bij-verzonnen-asielverhaal-is-terecht).

ah-tk-20262027-74
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Antwoord 3
Het klopt dat er ruim honderd zaken van Iraanse vreemdelingen zijn onderzocht. Het klopt echter niet dat dit slechts in twee gevallen tot intrekking heeft geleid. Het gaat om een diverse groep, waarvan een enkeling nog in afwachting was op een definitief besluit op de asielaanvraag, anderen in het bezit waren van een verblijfsvergunning en sommigen reeds het Nederlanderschap bezaten. Deze cijfers zijn niet geaggregeerd uit de systemen gehaald maar door middel van handmatig dossieronderzoek binnen deze afgebakende groep zaken.
Als gevolg van de fraudesignalen in deze zaken is de openstaande asielaanvraag afgewezen, zijn er ca. tien vergunningen definitief ingetrokken, loopt de intrekkingsprocedure nog in zo'n zeventig zaken en is er in meer dan tien zaken besloten af te zien van intrekking vanwege nieuwe feiten en omstandigheden die in de intrekkingsprocedure naar voren zijn gekomen. Verder zijn er naar aanleiding van de intrekkingsprocedure een aantal vreemdelingen vrijwillig vertrokken uit Nederland.
Intrekkingsprocedures zijn in het algemeen complex en dienen zorgvuldig te worden doorlopen, wat tijd kost. Daarbij hebben de procedures vertraging opgelopen, omdat een definitief rechterlijk oordeel in de strafzaak tegen de adviseur afgewacht werd. Ook werd de uitspraak van de Afdeling waarnaar het lid Markuszower verwijst afgewacht, omdat niet alleen de beslissing in de individuele zaak, maar ook de werkwijze in het algemeen ter toetsing voorlag. Dat laat onverlet dat de intrekkingsprocedures niet zijn gestaakt. Nu er een uitspraak van de Afdeling is over de werkwijze in deze zaken, kunnen de procedures worden voortgezet en afgerond.

Vraag 4
Bent u van plan om, nu de Raad van State deze mogelijkheid tot intrekking heeft bevestigd, alle overige dossiers binnen deze zaak versneld te herbeoordelen en op welke termijn verwacht u dit onderzoek af te ronden?

Antwoord 4
Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 3 is er reeds een deel van deze zaken afgerond en is er ook daadwerkelijk tot intrekking overgegaan. In veel andere zaken zijn de mogelijke stappen gezet. De zaken die nog in behandeling zijn zullen conform de kaders in de uitspraak verder worden onderzocht en beoordeeld. Het is mijn inzet de lopende procedures zo snel mogelijk af te ronden.

Vraag 5
Deelt u de conclusie dat decennialang te veel migranten zijn toegelaten en dat er in de praktijk vrijwel geen mensen zijn uitgezet? Zo nee, welke cijfers onderbouwen volgens u een ander beeld?

Antwoord 5
Ik herken niet dat er vrijwel geen mensen zijn uitgezet. We zien in de jaarlijkse cijfers inzake ketenbreed vertrek over de afgelopen vijf jaar dat er in 2025 23.490, in 2024 22.170, in 2023 23.140, in 2022 19.230 en in 2021 18.480 personen zijn vertrokken. Deze aantallen zijn gebaseerd op de vertrekregistraties van de KMar, politie en DT&V.

Vraag 6
Kunt u aangeven hoeveel personen de afgelopen vijf jaar hun verblijfsstatus hebben verkregen op basis van een asielrelaas dat later onjuist of verzonnen bleek te zijn en in hoeveel van die gevallen de verblijfsvergunning daadwerkelijk is ingetrokken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Deze gegevens zijn niet geaggregeerd uit de systemen te halen. De wettelijke intrekkingsgrondslag wordt gebruikt bij verschillende situaties en niet enkel in geval van een verzonnen asielrelaas Het is enkel inzichtelijk hoeveel zaken er zijn ingetrokken, maar niet op welke grond dat is gebeurd.

Vraag 7
In hoeveel van de gevallen waarin een verblijfsvergunning is ingetrokken wegens een vals asielrelaas, heeft daadwerkelijk uitzetting plaatsgevonden en wat is de gemiddelde doorlooptijd tussen intrekking en daadwerkelijk vertrek?

Antwoord 7
Ook deze gegevens zijn niet uit de systemen te halen.

Vraag 8
De Raad van State merkt op dat u bij intrekking opnieuw moet beoordelen of de betrokkene alsnog op andere gronden voor asiel in aanmerking komt: bent u het ermee eens dat deze herbeoordelingsplicht in de praktijk een aanzuigende werking op onterechte asielclaims in stand houdt en bent u bereid bij het kabinet en in Brussel te pleiten voor aanscherping van deze regel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8
De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak geoordeeld dat de IND de verleende vergunningen in deze zaken terecht heeft ingetrokken en uiteengezet op welke wijze een herbeoordeling van het asielmotief dient plaats te vinden bij gevallen waarin is gebleken dat er bewust valse verklaringen zijn afgegeven over dit asielmotief. Uit de overwegingen van de Afdeling volgt dat vreemdelingen in dergelijke gevallen niet in grote lijnen geloofwaardig geacht hoeven te worden, dat deze vreemdelingen in beginsel niet langer het voordeel van de twijfel wordt gegund en dat op hen ten aanzien van het eerder naar voren gebrachte asielmotief een verzwaarde bewijslast rust. Het is dan ook zeker geen gegeven dat vreemdelingen ingevolge deze herbeoordeling alsnog in aanmerking zullen komen voor een asielstatus. Ik volg dan ook niet dat een herbeoordeling langs deze lijnen een aanzuigende werking op onterechte asielclaims in stand houdt.

Vraag 9
Bent u bereid het beleid en de uitvoeringspraktijk zo aan te passen dat een verzonnen of frauduleus asielrelaas in de regel leidt tot intrekking van de status én uitzetting? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9
Uit hoofde van EU regelgeving volgt reeds dat een status enkel verleend mag worden indien er daadwerkelijk een beschermingsbehoefte bestaat. Dit betekent dus ook dat het staande praktijk is dat indien aannemelijk is dat een vreemdeling een asielrelaas heeft verzonnen of heeft gefraudeerd in de aanvraag, de vergunning wordt ingetrokken. Terugkeer is in dergelijke gevallen het logische sluitstuk van de procedure. Er kan echter niet uitgesloten worden dat er in voorkomende gevallen een andere oprechte grondslag kan zijn die tot bescherming leidt. Omdat het verbod op refoulement absoluut is, zullen die aanspraken altijd moeten worden onderzocht. Daarbij geldt, zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 8, wel dat de vreemdeling in beginsel niet het voordeel van de twijfel gegund hoeft te worden en dat ten aanzien van het eerder naar voren gebrachte asielmotief een verzwaarde bewijslast op hem rust.

Vraag 10
Welke concrete maatregelen neemt u, of bent u voornemens te nemen, om de terugkeercapaciteit en -uitvoering (waaronder de samenwerking met landen van herkomst en de inzet van de Dienst Terugkeer en Vertrek) op korte termijn substantieel te vergroten?

Antwoord 10
Terugkeer van vertrekplichtige vreemdelingen is een prioriteit voor het kabinet.
Het kabinet tracht terugkeer van vertrekplichtige vreemdelingen langs verschillende sporen te bevorderen. Zo heeft het kabinet onder andere ingezet op een snelle herziening van de Europese Terugkeerrichtlijn. Op 1 juni jl. is er een onderhandelingsakkoord overeengekomen door de Raad, het Europees Parlement en de Europese Commissie over de nieuwe terugkeerver-

ordening. De nieuwe Terugkeerverordening moet de terugkeerprocedure simpeler, efficiënter en doeltreffender maken en de lidstaten meer handvatten geven om terugkeer te effectueren.
Daarnaast worden ook nationaal maatregelen getroffen om het terugkeerinstrumentarium te versterken. Enkele van de voorgestelde wijzigingen zijn opgenomen in de Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring, welke onlangs is aangenomen in de Tweede Kamer. Zo wordt in deze wet de mogelijkheid voor ongewenstverklaring van vreemdelingen verruimd. Deze wet regelt dat de ongewenstverklaring voortaan ook kan worden opgelegd aan vreemdelingen die onder de Terugkeerverordening vallen; waaronder (afgewezen) asielzoekers. Dit betekent praktisch gezien dat een grotere groep criminele en/of overlastgevende vreemdelingen in de toekomst ongewenst kan worden verklaard. Deze vreemdelingen moeten dan Nederland onmiddellijk verlaten en kunnen strafrechtelijk worden vervolgd als zij dit niet doen. Ook maakt de Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring het meewerken aan vertrek verplicht. Een vreemdeling die opzettelijk het terugkeerproces frustreert, kan straks worden gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van maximaal 5.500 euro. Tenslotte wordt, zoals eerder aangekondigd in de brief van 24 april jl.,[3] gewerkt aan een nieuw wetsvoorstel voor de strafbaarstelling van terugkeerfrustreerders.
Verder zet het kabinet doorlopend in op het versterken van de terugkeersamenwerking met derde landen. Terugkeersamenwerking met derde landen is immers essentieel voor het realiseren van gedwongen terugkeer. Zo wordt onder andere ingezet op een versterkte samenwerking met belangrijke landen van herkomst en transit, onder meer via migratiepartnerschappen. Ook sluiten Nederland en de EU terug- en overnameovereenkomsten met derde landen waarin concrete afspraken worden vastgesteld m.b.t. de terugkeersamenwerking. Tevens zet Nederland ook in op maatregelen in EU-verband om de terugkeersamenwerking met derde landen te verbeteren. Denk hierbij aan de mogelijkheid om negatieve visummaatregelen te nemen tegen derde landen onder artikel 25bis van de Visumcode.

Vraag 11
Bent u bereid om, naast een asielstop, een concreet plan met tijdpad aan de Kamer voor te leggen voor grootschalige terugkeer van mensen zonder rechtmatig verblijf? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11
Een asielstop is in strijd met het internationaal recht.
Het uitgangspunt van het Nederlandse terugkeerbeleid is dat alle vertrekplichtige vreemdelingen Nederland moeten verlaten; waaronder ook vertrekplichtige asielzoekers. Het kabinet zet zich dan ook voortdurend in om meer terugkeer te realiseren.

Vraag 12
Op welke termijn kunt u de Kamer hierover nader informeren?

Antwoord 12
Zoals hierboven benoemd is er op dit moment geen aanleiding – om bovenop de reguliere inzet op terugkeer – een speciaal plan te ontwikkelen en voor te leggen aan de Kamer. Voor de uiteenzetting over de doorlopende inzet van het kabinet op terugkeer verwijs is u naar antwoord 10.

[3] Kamerstukken II, vergaderjaar 2025–2026, 36 800, nr. 41.